

XXIII-oji Jaunųjų mokslininkų psichologų konferencija

PSICHOLOGIJA ŠIANDIEN: tarp stabilumo ir kaitos

2026 m. gegužės 15 d.

PRANEŠIMŲ SANTRAUKŲ LEIDINYS

Abstract book of the
23rd Conference of Junior Researchers in Psychology
**PSYCHOLOGY TODAY:
BETWEEN STABILITY AND CHANGE**

MAY 15, 2026

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

ORGANIZACINIS KOMITETAS

| ORGANISATIONAL COMMITTEE

Pirmininkė | Chair: Agnė Grigaitė

Nariai | Members: Livija Žiemienė,
Jurgita Tilingaitė, Fadzai Munyuki,
Lauryna Vilutytė, Paulina Smolskaitė,
Ugnius Binkauskas, Sandra Bagdonaitė-
Jankauskienė, Adelė Petravičiūtė.

Studentai | Students:

Brigita Mikulstykė, Bernardas Liukaitis.

LiPSA nariai | LiPSA members:

Justas Stabrauskas, Gabija Kasilovskytė.

KONFERENCIJOS MOKSLO KOMITETAS

| SCIENTIFIC COMMITTEE OF THE CONFERENCE

Pirmininkas | Chair: Doc. dr. Alfredas Laurinavičius

Nariai | Members: prof. dr. Evaldas Kazlauskas,
doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, dr. Austėja
Dumarkaitė, dr. Arūnas Žiedelis, prof. dr. Ilona
Laurinaitytė, dr. Viktorija Azuma, doc. dr. Greta
Kaluževičiūtė, dr. Gabrielė Skabeikytė-Norkienė.

KONFERENCIJOS GLOBĖJA

| PATRON OF THE CONFERENCE

Prof. habil dr. Danutė Gailienė

KONFERENCIJOS ORGANIZATORIAI

| CONFERENCE ORGANISERS

Filosofijos
fakultetas

RĖMĖJAI

| SPONSORS

Go Vilnius

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

DOI <https://doi.org/10.15388/JMPK.2026>

ISSN 2669-0357

Copyright © 2026 Authors. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

2007). Bazinis karinis rengimas yra vienas intensyviausių kariūnų profesinio ugdymo etapų, kurio metu naujai įstoję kariūnai susipažįsta su karine struktūra, mokosi veikti komandoje ir įgyja pagrindinius karinius įgūdžius. Nors šių psichologinių savybių svarba karinėse organizacijose pripažįstama, jų pokyčiai bazinio rengimo metu tyrinėjami ribotai. Tyrimo tikslas – įvertinti kariūnų psichologinių savybių (proaktyvumo, psichologinio atsparumo, saviveiksmingumo ir atkaklumo) dinamiką bazinio karinio rengimo metu.

Metodika. Dviejų etapų longitudiniame tyrime dalyvavo 165 Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai (studentai), iš kurių 82 proc. buvo vyrai. Amžius svyravo nuo 18 iki 27 m. Psichologinės charakteristikos matuotos standartizuotomis proaktyvumo (Bateman & Crant, 1993), psichologinio atsparumo (Connor & Davidson, 2003), saviveiksmingumo (Buch, Säfvenbom & Boe, 2015) ir atkaklumo (Duckworth & Quinn, 2009). Analizuojant duomenis vertinti psichologinių savybių pokyčiai tarp dviejų tyrimo etapų bei jų tarpusavio ryšiai.

Rezultatai. Rezultatai parodė, kad po bazinio karinio rengimo statistiškai reikšmingai padidėjo kariūnų proaktyvumas ($M = 24,06$; $SD = 3,23$ prieš kursą ir $M = 24,46$; $SD = 3,22$ po kurso; $p = 0,041$), psichologinis atsparumas ($M = 41,48$; $SD = 4,63$ prieš kursą ir $M = 42,79$; $SD = 4,40$ po kurso; $p < 0,001$) bei saviveiksmingumas ($M = 29,27$; $SD = 4,05$ prieš kursą ir $M = 29,78$; $SD = 3,56$ po kurso; $p = 0,035$). Atkaklumo rodikliai statistiškai reikšmingai nepakito. Visos tirtos psichologinės savybės yra teigiamai tarpusavyje susijusios; stipriausias ryšys nustatytas tarp saviveiksmingumo ir psichologinio atsparumo ($r = 0,63$; $p < 0,001$).

Išvados. Nors nustatyti psichologinių savybių pokyčiai nėra dideli, jie statistiškai reikšmingi ir gali būti svarbūs kariūnų profesinės raidos kontekste. Karinis rengimas bei veikimas komandoje gali sudaryti sąlygas stiprėti proaktyvumui, saviveiksmingumui ir psichologiniam atsparumui. Tyrimo išvados gali būti naudingos tobulinant kariūnų rengimo programas ir planuojant psichologinių kompetencijų ugdymą karinėse organizacijose.

Darbo vadovė: Prof. Irena Žukauskaitė

Raktiniai žodžiai: Kariūnai, proaktyvumas, psichologinis atsparumas, saviveiksmingumas.

ASMENYBĖS FUNKCIONAVIMO LYGIŲ KLAUSIMYNO 12–18 TRUMPOJI VERSIJA (LOPF-Q 12–18 SHORT) LIETUVIŲ KALBA: PSICHOMETRINĖS SAVYBĖS PAAUGLIŲ IMTYJE

Bernardas Liukaitis¹, Aurėja Žilionytė², dr. Kirstin Goth³, prof. dr. Rasa Barkauskienė¹

¹*Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas, Raidos
psichopatologijos tyrimų centras*

²*VšĮ Karoliniškių poliklinika*

³*Sarlando universiteto klinikos, Vaikų ir paauglių psichiatrijos skyrius*

Išvadas. Naujoji asmenybės sutrikimo dimensinė samprata nurodo asmenybės funkcionavimo lygį (AFL) kaip vientisą, tačiau ir daugialypį konstrukta, apimantį tapatumo, apsisprendimo, empatijos ir artimumo sritis (Sharp & Wall, 2021). Siekiant veiksmingai aptikti asmenybės disfunkciją, svarbu parengti patikimus ir validžius instrumentus. Šiame tyrime tikrintos LoPF-Q 12–18 Short klausimyno lietuvių kalba psichometrinės savybės.

Metodika. Tyrime dalyvavo 456 paaugliai (11–18 metų), kurie sudarė populiacijos ($n = 370$; $M = 14,58$; $SD = 1,56$; 64,86% mergaičių) ir psichikos sveikatos paslaugas gaunančią klinikinę ($n = 86$; $M = 15,05$; $SD = 1,36$; 81,40% mergaičių) grupes. Analizuoti penki teoriškai pagrįsti struktūriniai modeliai (CFA) pagal Schermelleh-Engel ir kitų (2003), Rodriguez ir kitų (2016) bei Satorra ir Bentler (2001) kriterijus. Konvergentinis validumas įvertintas

analizuojant konvergentines koreliacijas (įtraukiant BPFSC-11 ir PID-5-BF klausimynus), o konvergentinių ir divergentinių koreliacijų skirtumai, remiantis Zou (2007) metodu, pasitelkti įvertinant diskriminantinį validumą (įtraukiant YSR 11/18 ir KIDSCREEN-10 klausimynus). Klinikinis naudingumas įvertintas Cohen'o efekto dydžiu (d), lyginant abi grupes.

Rezultatai. LoPF-Q 12–18 Short pasižymėjo geru vidiniu suderintumu: Cronbach'o α intervale 0,75 (artimumas) – 0,94 (AFL). Bifaktoriaus modelis, apimantis bendrą AFL faktorių ir keturis tarpusavyje nekoreliuojančius AFL sričių faktorius, buvo tinkamiausias duomenims ir geriau tiko nei viendimensinis modelis ($p < 0,001$), tačiau pasižymėjo ribotu tinkamumu ($\chi^2 = 1195,435$; $df = 558$; CFI = 0,890; TLI = 0,875; RMSEA = 0,053; SRMR = 0,051; žemiausi AIC ir BIC). Šis bifaktoriaus modelis pasižymėjo vienmate struktūra (ECV = 0,808; PUC = 0,867; $\omega_H = 0,915$; ARPB = 0,045, visi $\omega_{HS} < 0,26$). Nustatytas pakankamas konvergentinis validumas (konvergentinės $r > 0,5$) ir ribotas diskriminantinis validumas, reikšmingai diferencijuojant asmenybės funkcionavimo sunkumus tik nuo dalies bendresnės psichopatologijos. Klausimynas vidutiniškai diferencijavo tarp populiacijos ir klinikinės grupių ($p < 0,001$; $d = 0,59$).

Išvada. LoPF-Q 12–18 Short lietuvių kalba geba aptikti paauglius su kliniškai reikšmingais psichologiniais sunkumais ir suteikia galimybę kelti prielaidas apie jų asmenybės funkcionavimo sunkumus, tačiau riboti CFA rezultatai nurodo būtinybę įvertinti klausimyno struktūrą su tiksliau atrinkta klinicine grupe, pasižyminčia asmenybės disfunkcija.

Raktiniai žodžiai: Asmenybės funkcionavimas, paauglystė, klausimynas, bifaktoriaus modelis, psichometrika

„KAIP TAI GALI BŪTI MAN?“ MOTERŲ IŠGYVENUSIŲ DEPRESIJĄ PO GIMDYMO SAVĖS, TARPASMENINIŲ SANTYKIŲ IR MOTINYSTĖS PATYRIMAS

Gabrielė Lubauskaitė

Vilniaus universitetas, Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas

Išvada. Pogimdyminė depresija yra vienas dažniausių psichikos sveikatos sutrikimų, pasireiškiančių moterims po gimdymo. Pasauliniu mastu ją patiria apie 17,7 proc. moterų (Khadka et al., 2024), tačiau net 50 proc. atvejų lieka nediagnozuoti (Amer et al., 2024). Sutrikimas reikšmingai paveikia moters santykį su savimi, kūdikiu, artimaisiais bei motinystės patirtimi (Harasawa et al., 2025; Zhang et al., 2025). Iki šiol dauguma atliktų tyrimų remiasi kiekybiniais metodais, kurie leidžia nustatyti sutrikimo paplitimą ir rizikos veiksnius. Atsižvelgiant į tai, kad kiekybiniai metodai neatskleidžia gelminių išgyvenimų, tikslinga kokybinė analizė, padedanti suprasti, kaip moterys patiria save, santykį su kitais ir motinystę pogimdyminės depresijos kontekste.

Tikslas. Atskleisti depresiją po gimdymo išgyvenusių moterų motinystės patyrimą: santykio su savimi, su vaiku, aplinkiniais ir pačia motinyste ypatumus.

Metodika. Tyrime dalyvavo 13 moterų, išgyvenusių pogimdyminę depresiją. Jų amžius 25–40 metų, o jų vaikų amžius nuo 1–6 metų. Taikytas pusiau struktūruotas biografinis interviu (Wengraf, 2011), kuris atliktas gyvai ir nuotoliniu būdu. Surinkti duomenys analizuoti taikant V. Braun ir V. Clarke (2022) teminę analizę.

Radiniai. Duomenų analizės metu išskirtos 4 pagrindinės temos, 19 potemių ir 10 subpotemių. Pagrindinės temos: (1) Aš arba vaikas – sunkumas priimti vaiką neprarandant